

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

پیش دبستانی

دفتر تحقیق و پژوهش

کتابهای پیش دبستانی

پوش

پوش

به نام خالق کودک

«موقعیت خوب برای کسانی ایجاد می‌شود که آن را باور دارند؛ موقعیت بهتر به برای کسانی پیش می‌آید که صبر می‌کنند و بهترین موقعیت در مورد کسانی اتفاق می‌افتد که تلاش می‌کنند و هیچ‌گاه تسلیم نمی‌شوند.»

داشتن تجربه‌ای خوب و بانشاط از دوره‌ی پیش‌دبستان می‌تواند علاقه و تمایل کودک را به آموزش در سال‌های بعد، صدچندان کند. در این دوره کودکان با گروه هم‌سن آشنا می‌شوند، با آن‌ها رابطه‌ی دوستی برقرار می‌کنند و همکاری، مشارکت در کارها، رعایت قوانین و ... را می‌آموزند. تمام این‌ها خوب است، ولی کافی نیست. کودکان باید به تدریج مهارت فکر کردن و پژوهش را بیاموزند.

از این‌رو تمام تلاش این کتاب بر این مهم بوده است که با بارش فکری، حس کنجکاوی کودک را برانگیزد تا کودک با ذهنی باز و خلاق به جست و جوی سؤالات خویش و پاسخ‌های مربوط به آن‌ها برود.

چگونه مریبان و والدین عزیز می‌توانند کودکان را با مهارت فکر کردن آشنا کنند؟

۱. از کودکان سؤالاتی پرسید که با «آیا»، «چرا» و «چطور» شروع می‌شوند. این سؤالات کمک می‌کنند تا کودکان چگونه فکر کردن را بیاموزند. ۲. در حالی که سؤالات را برایشان مطرح می‌کنید، آن‌ها را تشویق کنید تا مهارت کلامی خود را بهبود بخشند. ۳. از کودکان بخواهید مسائل تازه‌ای خلق کنند، برای مثال چیزهایی بسازند یا به چیزهایی فکر کنند که در آینده ساخته خواهد شد. ۴. طرح‌های خلاق پیشنهاد کنید؛ مثل نوشتن یک شعر یا طراحی یک تصویر. ۵. کودکان را یاری دهید تا بیاموزند چگونه مهم‌ترین نکات آنچه را که می‌بینند یا می‌شنوند، دریابند.

چگونه والدین می‌توانند علاقه‌ی کودک دل‌بند خود را به پژوهش بیشتر کنند؟

۱. با فراهم کردن زمان و فضای مناسب ۲. در دسترس قرار دادن مواد سازنده برای اکتشاف ۳. هدایت کردن نظر و ایده‌ی کودک ۴. تشویق، پشتیبانی و همراهی با او؛ برای مثال هنگامی که کودک شما به مسئله‌ای اشاره می‌کند، به جای منصرف کردن او، کودک را همراهی کنید و از راه گفت‌وگو، با هم پاسخ آن را جست‌وجو کنید. اگر پاسخ سؤالی را نمی‌دانید، به جای کلمه‌ی «نمی‌دانم» بهتر است بگویید: «شاید بتوانیم با هم پاسخش را پیدا کنیم». ۵. طرح پرسش‌هایی مانند: «دارم به این فکر می‌کنم که چه اتفاقی می‌افتاد اگر؟»، «آیا می‌دانی که؟»، کودک را برمی‌انگیزد تا مواد و پدیده‌ها را آزمایش کند و نگاه دقیق‌تری به آن‌ها بیندازد و نتیجه‌ای اندیشمندانه از کار با آن‌ها بگیرد.

سخنی با مریبان محترم:

۱. قبل از ارائه‌ی کتاب به کودک، آگاهی‌های لازم را در این باره به والدین بدهید. ۲. در کلاس با ایجاد بحث و گفت‌وگو، کودکان را به یافتن سؤالات ترغیب کنید. ۳. از کودکانی که مطالب خوبی جمع‌آوری کرده‌اند، بخواهید مطالبشان را در کلاس بیان کنند. ۴. از کودکان بخواهید کتاب‌های خود را با هم ردوبدل کنند و درباره‌ی مطالبی که تهیه کرده‌اند، با هم صحبت کنند. در آخر، از آن‌ها بخواهید با مطالبی که آموخته‌اند، کتاب‌هایشان را کامل کنند. ۵. بهتر است کتاب را آخر هفته به کودکان بدهید تا به منزل ببرند و در اول هفته آن را تحویل بگیرید.

مرتب‌گرمی، نیازی نیست که مطالب کتاب را به ترتیب از اول به آخر کار کنید؛ بلکه برحسب واحد کار و پروژه‌ی کار شده در کلاس، مطالب را انتخاب کرده و آموزش دهید.

هم‌چنین تشکر ویژه از:

- * جناب آقای مرتضی طاهری مقدم، مدیر محترم انتشارات اندیشه خوارزمی
- * همکاران عزیز خانم‌ها زهرا اسدی، سمیه بهادری، اقدس تنهایی، سهیلا فغانی، ژاله مهدوی و به ویژه سرکار خانم صدیقه فرهودی که ما را در این مسیر همراهی کردند و تجربیات ارزشمند خود را با هدف خدمت و تعالی در اختیار ما قرار دادند.
- * خانم سیمین ابراهیمی و سعیده سلیمی که زحمت و ویراستاری این مجموعه کتاب‌ها را بر عهده گرفتند.
- * والدین محترم، به خصوص جناب آقای علیرضا داداشی، خانم‌ها لاله دلفی و مریم اخوان ملایری که در بازخوانی این مجموعه نقش بسزایی ایفا کردند.

موفق و پیروز باشید.

فریده اسدی

فهرست

- ۶ تحقیق و پژوهش ۱ واحد کار آشنایی با مهد کودی
- ۷ تحقیق و پژوهش ۲ واحد کار انسان ۱
- ۱ تحقیق و پژوهش ۳ واحد کار انسان ۲
- ۹ تحقیق و پژوهش ۴ واحد کار تغییرات
- ۱۰ تحقیق و پژوهش ۵ واحد کار حواس ۱
- ۱۱ تحقیق و پژوهش ۶ واحد کار حواس ۲
- ۱۲ تحقیق و پژوهش ۷ واحد کار کتاب
- ۱۴ تحقیق و پژوهش ۸ واحد کار خانه‌ها ۱
- ۱۶ تحقیق و پژوهش ۹ واحد کار خانه‌ها ۲
- ۱۷ تحقیق و پژوهش ۱۰ واحد کار علائم راهنمایی و رانندگی
- ۱۱ تحقیق و پژوهش ۱۱ واحد کار نشانه‌ها در سفر
- ۱۹ تحقیق و پژوهش ۱۲ واحد کار نان
- ۲۰ تحقیق و پژوهش ۱۳ واحد کار حیوانات
- ۲۱ تحقیق و پژوهش ۱۴ واحد کار حیوانات دوزبست

- تحقیق و پژوهش ۱۵ واحد کار خزنندگان ۲۳
- تحقیق و پژوهش ۱۶ واحد کار حشرات ۲۵
- تحقیق و پژوهش ۱۷ واحد کار فصل پاییز ۲۷
- تحقیق و پژوهش ۱۸ واحد کار زمستان ۲۹
- تحقیق و پژوهش ۱۹ واحد کار بهار ۳۱
- تحقیق و پژوهش ۲۰ واحد کار میوه‌ها ۳۳
- تحقیق و پژوهش ۲۱ واحد کار سبزی و صیفی جات ۳۵
- تحقیق و پژوهش ۲۲ واحد کار وسایل ارتباط جمعی ۳۶
- تحقیق و پژوهش ۲۳ واحد کار شماره‌های ضروری ۳۹
- تحقیق و پژوهش ۲۴ واحد کار پرچم ۴۰
- تحقیق و پژوهش ۲۵ موضوع به عهده‌ی مربی ۴۲
- تحقیق و پژوهش ۲۶ موضوع به عهده‌ی مربی ۴۳
- تحقیق و پژوهش ۲۷ موضوع به عهده‌ی مربی ۴۴
- تحقیق و پژوهش ۲۸ موضوع به عهده‌ی مربی ۴۵
- تحقیق و پژوهش ۲۹ موضوع به عهده‌ی مربی ۴۶
- تحقیق و پژوهش ۳۰ موضوع به عهده‌ی مربی ۴۷

تحقیق و پژوهش ۱

واحد کار آشنایی با مهد کودک

راهروی ورودی: ابتدا با طرح سوالات مختلف، مهارت فکر کردن را پرورش دهید.

عزیزم، حتماً خیلی خوشحال هستی که وارد کلاس جدیدی شده‌ای و یک مربی مهربان داری. آیا دوستی داشته‌ای که برای ورود به پیش دبستان ناراحت باشد؟ فکر می‌کنی ناراحتی او از چیست؟ می‌توانی به او کمک کنی که حس خوبی از آمدن به کلاس داشته باشد؟ خوب فکر کن و راه‌حلی پیدا کن. یک عکس از خانواده‌ی خود داخل کادر پایین بچسبان. اگر نتوانستی آن را بچسبانی، شکل آن را بکش. وقتی به کلاس پیش دبستان آمدی آن عکس را به دوستانت نشان بده و درباره‌ی آن با دوستانت صحبت کن.

عزیزم، اگر قبلاً به مهد کودک می‌رفتی، یک عکس از دوستان قدیمی خود را در کادر پایین بچسبان و درباره‌ی آن‌ها با دوستان جدید خود صحبت کن. شاید بعضی از آن‌ها هنوز هم کلاسی تو باشند؛ درباره‌ی خاطرات مشترک خود با یکدیگر صحبت کنید.

تحقیق و پژوهش ۲

واحد کار انسان ۱

راهروی ورودی: ابتدا با طرح سوالات مختلف مهارت فکر کردن را پرورش دهید.

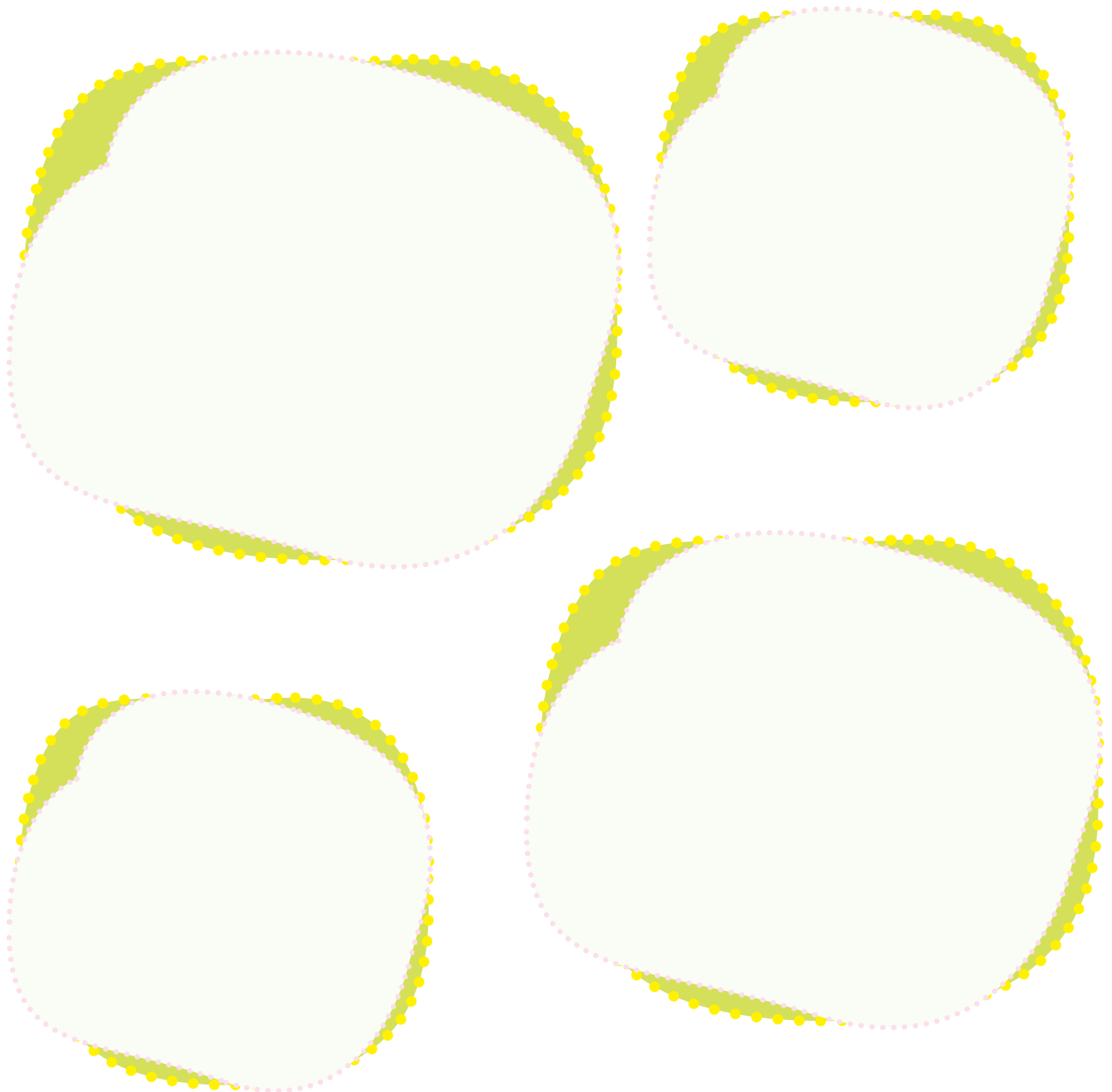
عزیزم، می‌توانی از پدر، مادر یا بزرگ‌ترها کمک‌گیری و عکس بچه‌ها و شهرها و مردم کشورهای مختلف را در این صفحه بچسبانی. (در این صفحه، لازم است مربی نیز در کار تحقیق مشارکت کند و عکس‌هایی در این باره جمع‌آوری کند. کودکان تصاویر را دوبه‌دو به یکدیگر نشان دهند و درباره‌ی آن با هم صحبت کنند. از آن‌ها بخواهید به چشم‌ها، بینی، گوش‌ها، قد و صورت عکس‌ها توجه کنند و تفاوت و تشابه آن‌ها را بیان کنند. سپس از کودکانی که در این کار شرکت کردند درخواست کنید تا درباره‌ی عکس‌هایشان برای دوستانشان صحبت کنند و در صورت امکان درباره‌ی ملیت افراد درون عکس‌ها نیز گفت‌وگو شود.)

تحقیق و پژوهش ۳

واحد کار انسان ۲

راهروی ورودی: ابتدا با طرح سوالات مختلف، مهارت فکر کردن را پرورش دهید.

آیا غذای مردم در همه‌ی کشورها شبیه هم است؟ آیا طرز سلام کردن آن‌ها شبیه هم است؟ طرز پوشش، زبان و لهجی آن‌ها چگونه است؟ عزیز دلم، درباره‌ی این موضوعات تحقیق کن و مطالب را در کلاس برای دوستانت تعریف کن. عکس‌هایی را که جمع آوری کرده‌ای در این صفحه بچسبان.

تحقیق و پژوهش ۴

واحد کار تغییرات

راهنمای ورودی: ابتدا با طرح سوالات مختلف مهارت فکر کردن را پرورش دهید.

عزیزم، عکس نوزادی خود و دو عکس دیگر را در سنین مختلف، در کادرهای پایین به ترتیب از چپ به راست بچسبان.

--	--	--

از پدر و مادر، درباره‌ی زمانی که خیلی کوچک بودی سؤال کن. چگونه بودی؟ آیا توانایی حالا را داشتی؟ لباس‌های نوزادی و کفش‌های کودکیت را به کلاس بیاور و درباره‌ی آن‌ها با دوستانت صحبت کن.

(از همه‌ی کودکان بخواهید درباره‌ی موضوعات بالا صحبت کنند و خاطرات خود را بیان کنند.)

تحقیق و پژوهش ۵

واحد کار حواس ۱

راهروی ورودی: ابتدا با طرح سوالات مختلف مهارت فکر کردن را پرورش دهید.

عزیزم، گوش، بینی، چشم و پوست خود را دیده‌ای. به توانایی حواس خود پی برده‌ای؟ حالا می‌توانی با کمک مادر و پدر خود تحقیق کنی که قدرت شنوایی و بویایی کدام جاندار از همه بیشتر است و چرا؟ اگر عکس آن‌ها را پیدا کردی، در اینجا بچسبان یا شکل آن‌ها را بکش.

(از کودکانی که در این کار فعال بوده‌اند بخواهید تا برای دوستانشان درباره‌ی عکس‌ها و اطلاعاتشان صحبت کنند و عکس‌ها را با یکدیگر ردوبدل کنند.)

قوی‌ترین قدرت بویایی

قوی‌ترین قدرت شنوایی

قوی‌ترین قدرت بینایی

عزیزم، مشاهدات خود را در اینجا نقاشی کن.

تحقیق و پژوهش ۶

واحد کار حواس ۲

راهنمای ورودی: ابتدا با طرح سوالات مختلف، مهارت فکر کردن را پرورش دهید.

عزیزم، می‌دانی چرا چشم‌های بعضی از جانداران در دو طرف سرشان قرار دارد؟ تصویر دو تا از آن‌ها را اینجا بچسبان یا بکش.

عکس حیوان

عکس پرنده

--	--

عزیزم، آیا جاننداری را می‌شناسی که بیشتر از ۲ چشم یا ۲ گوش در بدن داشته باشد؟ نام آن‌ها را بگو و عکسشان را در

کادر مخصوص بچسبان یا نقاشی کن.

--	--

تحقیق و پژوهش ۷

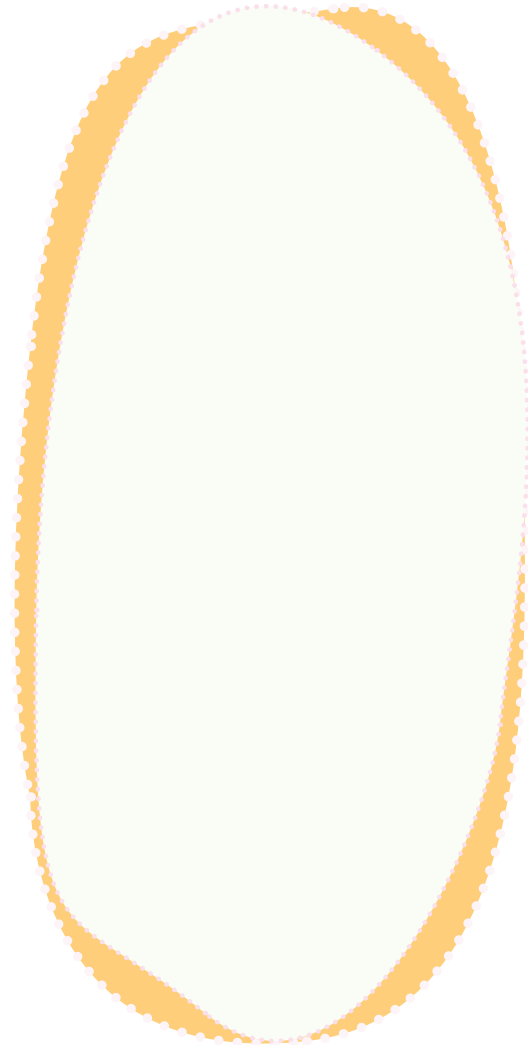
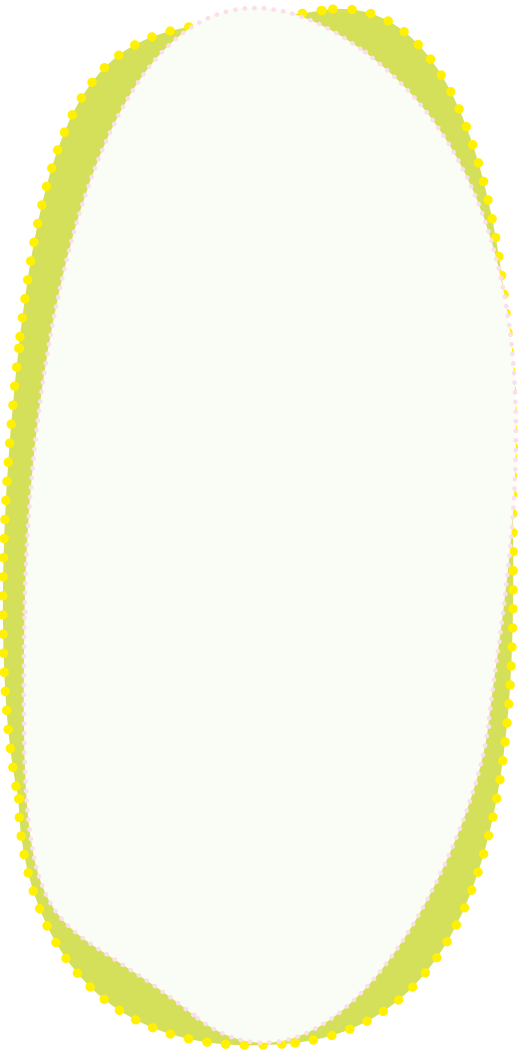
واحد کار کتاب

راهنمای ورودی: ابتدا با طرح سوالات مختلف مهارت فکر کردن را پرورش دهید.

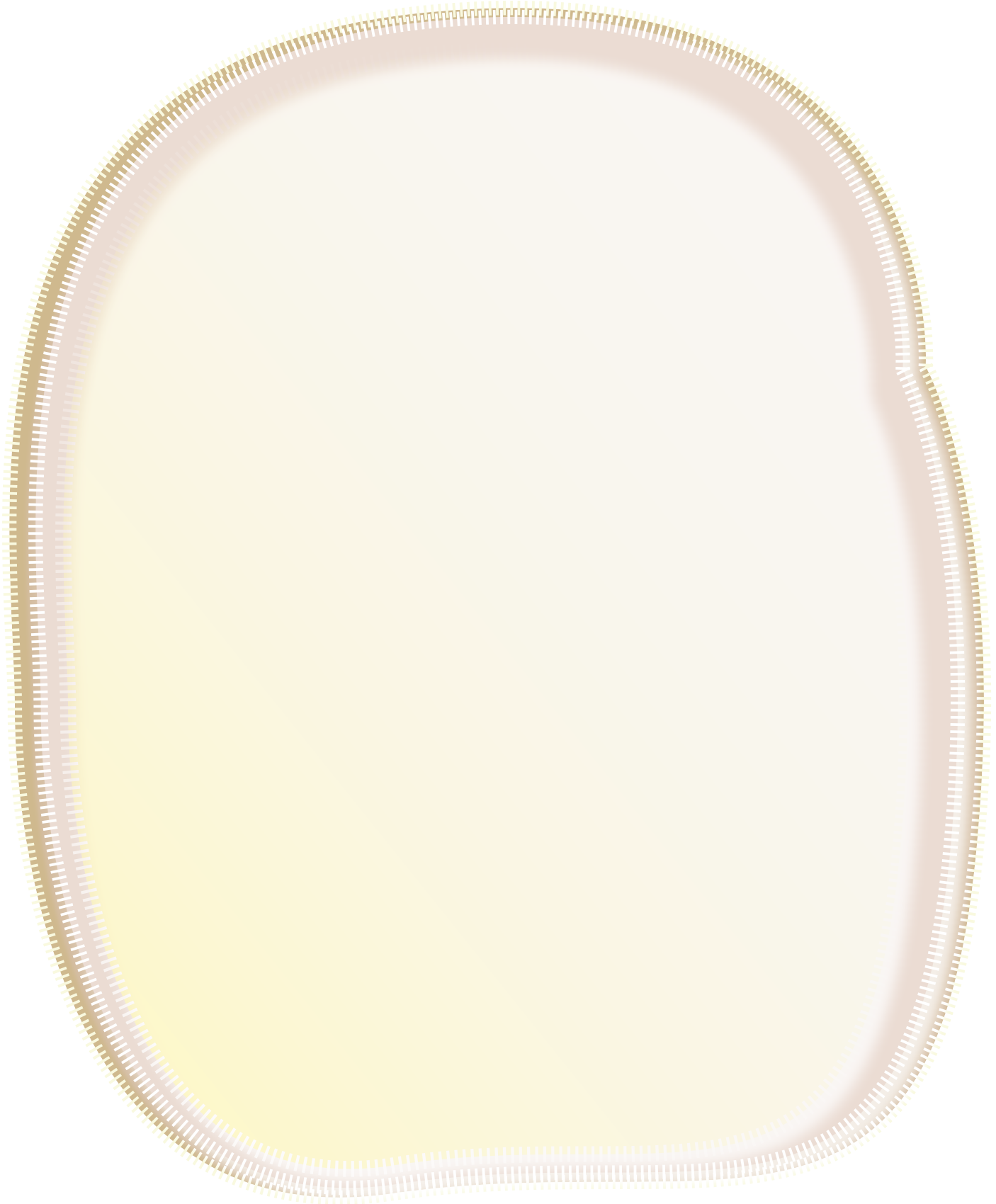
عزیزم، می‌دانی وقتی می‌خواهی نقاشی بکشی یا بزرگ‌ترها می‌خواهند مطلبی بنویسند، از چه چیزی استفاده می‌کنند؟ درست است، از کاغذ. تا به حال فکر کرده‌ای کاغذ چطور درست شده است؟ در زمان قدیم که کاغذ نبود مردم چه کار می‌کردند؟ روی چه چیزی می‌نوشتند؟ کاغذ از چه چیزی درست می‌شود؟ در مورد این سوالات تحقیق کن و عکس‌هایی که جمع‌آوری کرده‌ای را در کادرهای مخصوص بچسبان.

در زمان قدیم مردم روی چه چیزی می‌نوشتند؟

کاغذ از چه چیزهایی درست می‌شود؟

عزیز دلم، چند نوع کاغذ می‌شناسی؟ آیا می‌توانی نمونه‌هایی از آن‌ها را در اینجا بچسبانی؟

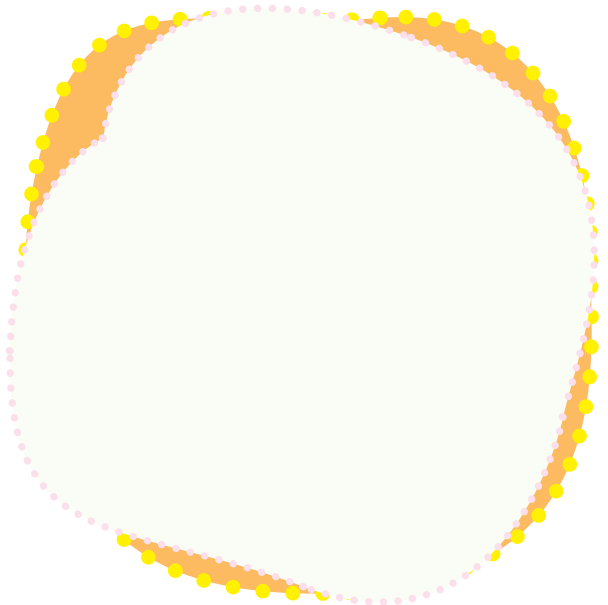
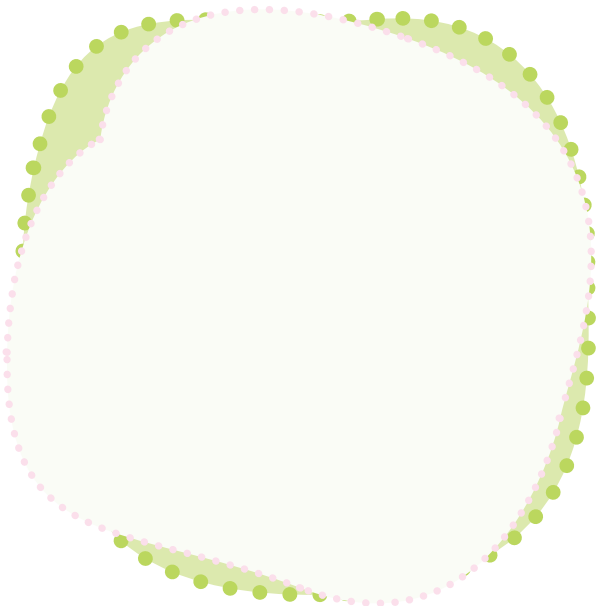
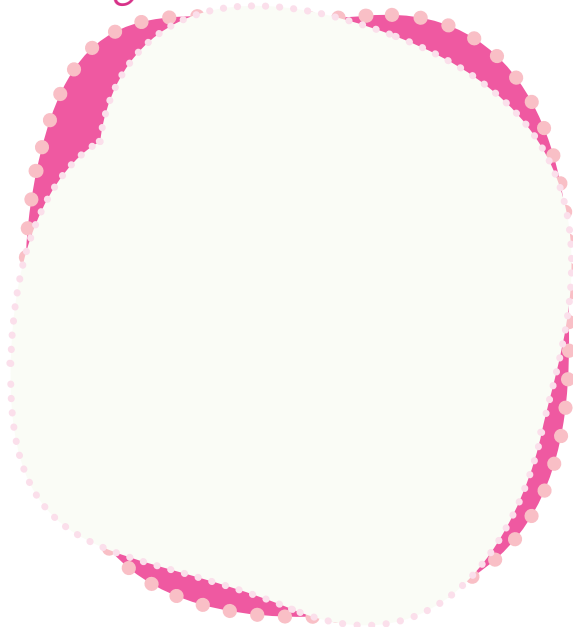
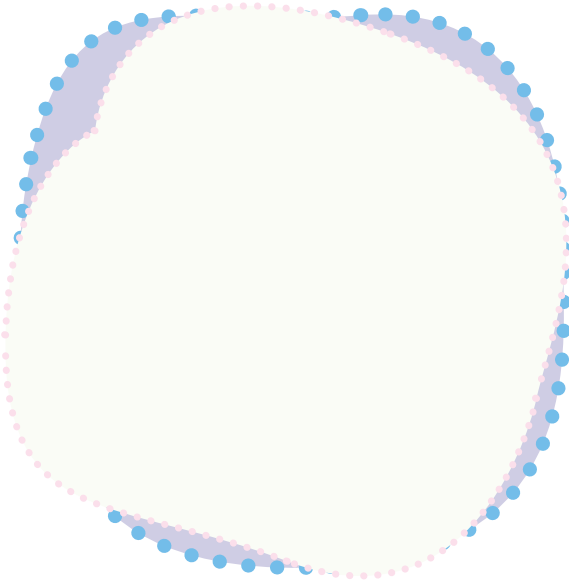
تحقیق و پژوهش ۸

واحد کار خانه‌ها ۱

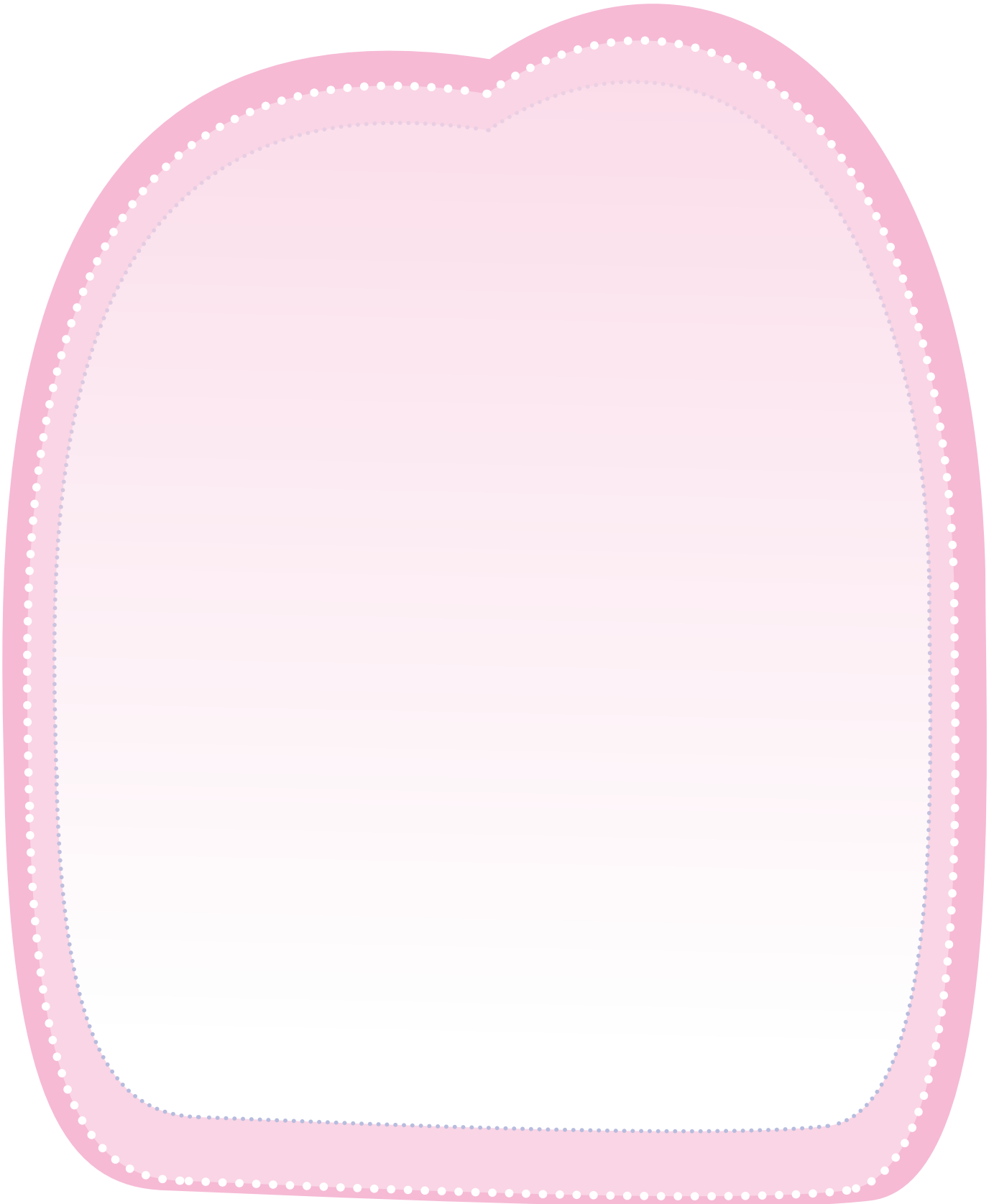
راهروی ورودی: ابتدا با طرح سوالات مختلف مهارت فکر کردن را پرورش دهید.

عزیزم، تا به حال به سفر رفته‌ای؟ شهرهای مختلف را دیده‌ای؟ کشورهای دیگر را چطور؟ به خانه‌ها نگاه کرده‌ای؟ آیا همه‌ی شهرها و کشورها خانه‌هایشان شبیه به هم است؟ دربارهی خانه‌ها تحقیق کن و عکس آن‌ها را در جای مخصوص بچسبان. شما در چه خانه‌ای زندگی می‌کنید؟ شکل ظاهری خانه‌ی خود را دوست داری؟ از نمای خانه‌ی خودت عکس بگیر یا نقاشی آن را در جای مخصوص بکش و دربارهی عکس‌هایی که جمع آوری کرده‌ای یا کشیده‌ای دوستانت صحبت کن.

عکس خانه‌ها در جاهای مختلف:

تصویر نمای خانگی خودت:

تحقیق و پژوهش ۹

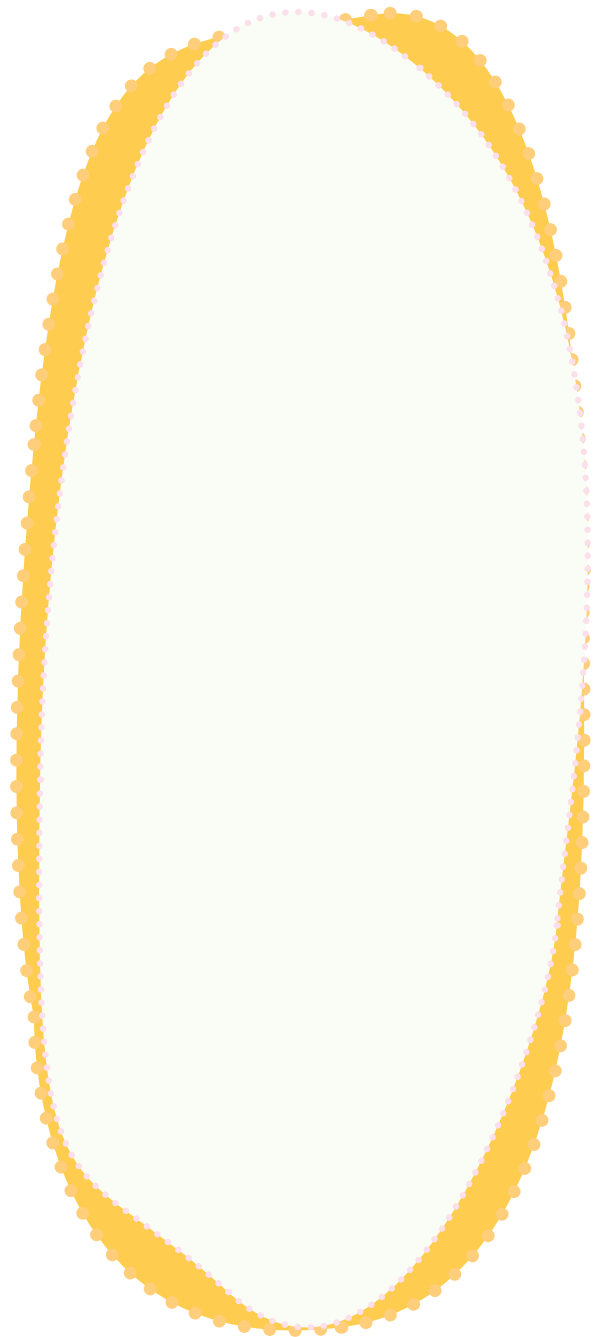
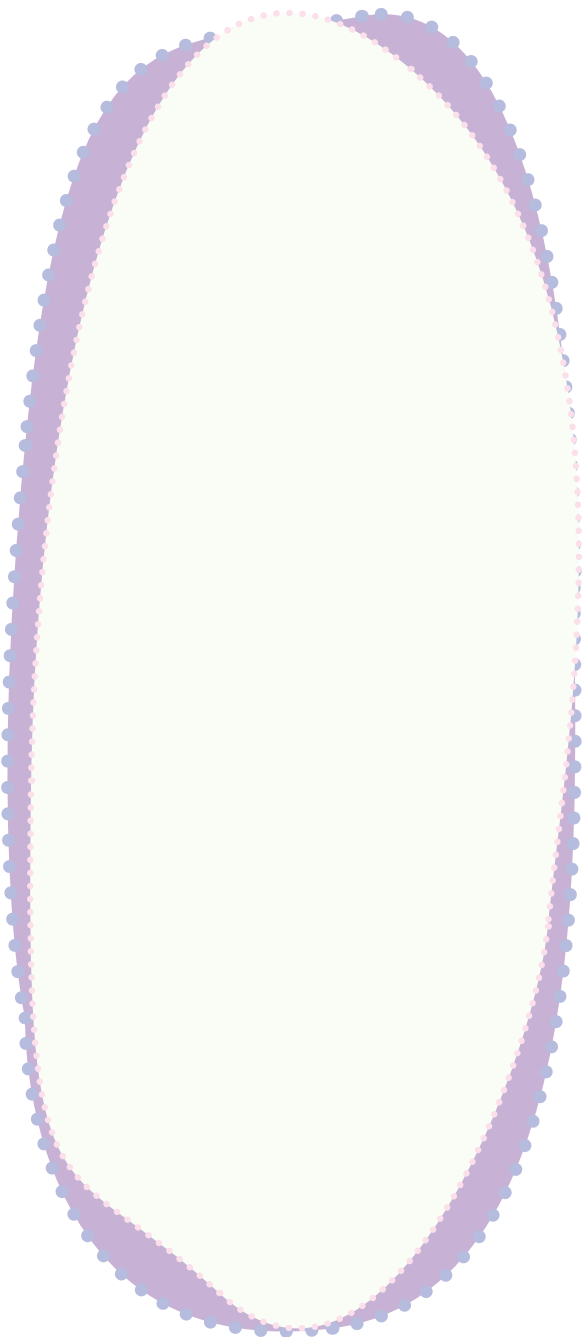
واحد کار خانه‌ها ۲

راشروی ورودی: ابتدا با طرح سوالات مختلف مهارت فکر کردن را پرورش دهید.

عزیزم، آیا می‌دانی برج چیست؟ تابه‌حال با مکعب‌های اسباب‌بازی برج ساخته‌ای؟ (مکعب‌ها را در اختیار کودکان قرار دهید تا برج بسازند) می‌دانی بلندترین برج در ایران کجاست و چه نام دارد؟ کدام کشور بلندترین برج جهان را دارد؟ عکس آن‌ها را در کادر مخصوص بچسبان.

عکس یکی از برج‌های بلند در جهان

عکس یکی از برج‌های بلند در ایران

تحقیق و پژوهش ۱۰

واحد کار علائم راهنمایی و رانندگی

راهروی ورودی: ابتدا با طرح سوالات مختلف مهارت فکر کردن را پرورش دهید.

عزیزم، می‌دانی وقتی در خیابان هستی چه کاری باید انجام دهی؟ اگر گم شدی، از چه کسی می‌توانی کمک بگیری؟ می‌دانی که باید آدرس و شماره تلفن مادر یا پدر خود را یاد بگیری؟ آیا می‌دانی علامت راهنمایی رانندگی مخصوص عابر پیاده چیست؟ حالا آدرس خانه و شماره‌ی تماس مادر یا پدرت را یاد بگیر و در کلاس برای دوستانت بگو. عکس‌های مربوط به علائم عابر پیاده را نیز در جاهای مخصوص چسبان و در کلاس به دوستانت نشان بده.

آدرس و شماره تلفن:

عکس‌های مربوط به علائم عابر پیاده: (بهترین و کامل‌ترین عکس‌های جمع‌آوری شده را تشویق کنید.)

تحقیق و پژوهش ۱۱

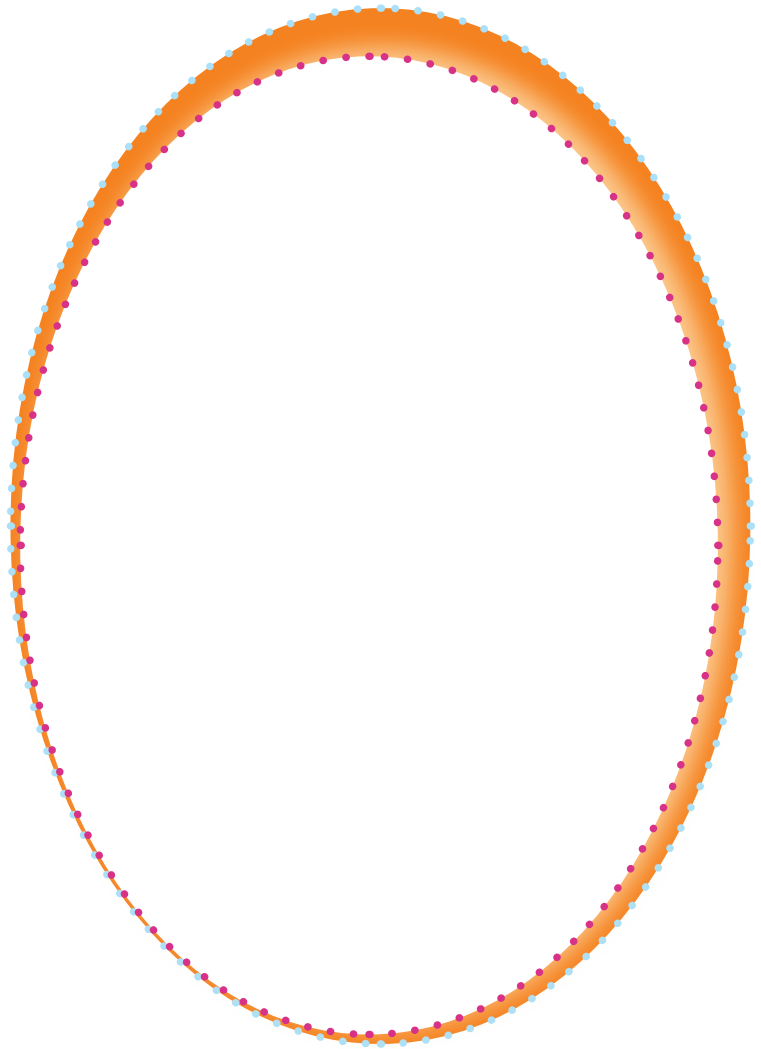
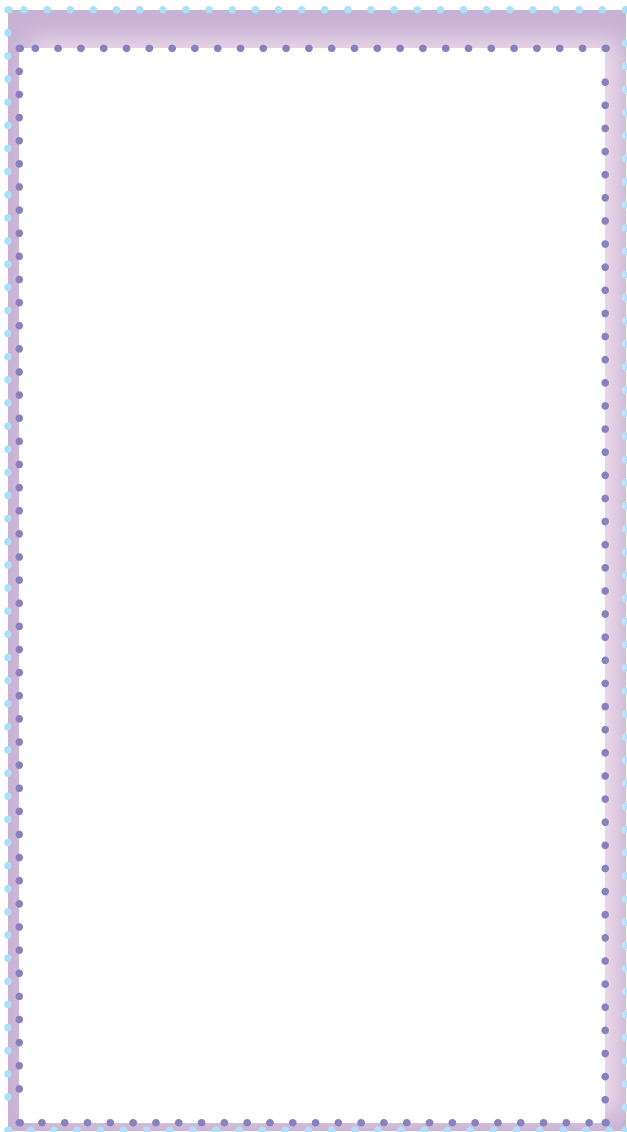
واحد کار نشانه‌ها در سفر

راهروی ورودی: ابتدا با طرح سوالات مختلف مهارت فکر کردن را پرورش دهید.

عزیزم، وقتی به مسافرت یا گردش می‌روید، بعضی از علامت‌ها، درباره‌ی چیزهایی به شما هشدار می‌دهند و بعضی از آن‌ها چیزهایی را به شما اطلاعات می‌دهند؛ مثل: مکان چادرزدن، مکان دوچرخه‌سواری، محل شنا، آب آشامیدنی، زباله‌ریختن ممنوع، سرویس بهداشتی، آب غیر آشامیدنی، محل عبور حیوانات، محل عبور عابر پیاده و ...

حالا می‌توانی با کمک بزرگ‌ترها علامت هشداردهنده یا ممنوع را در کادر سمت راست قرار دهی و علامت اطلاع‌دهنده و مجاز

را در کادر چهارگوش بچسبانی.

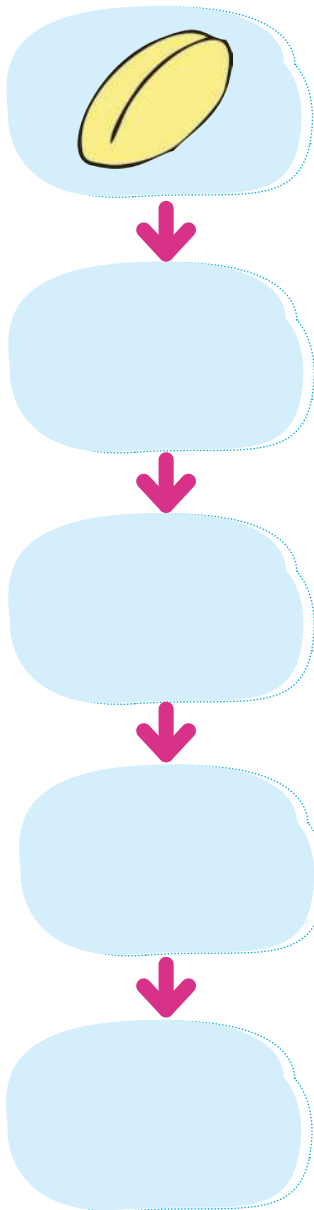

تحقیق و پژوهش ۱۲

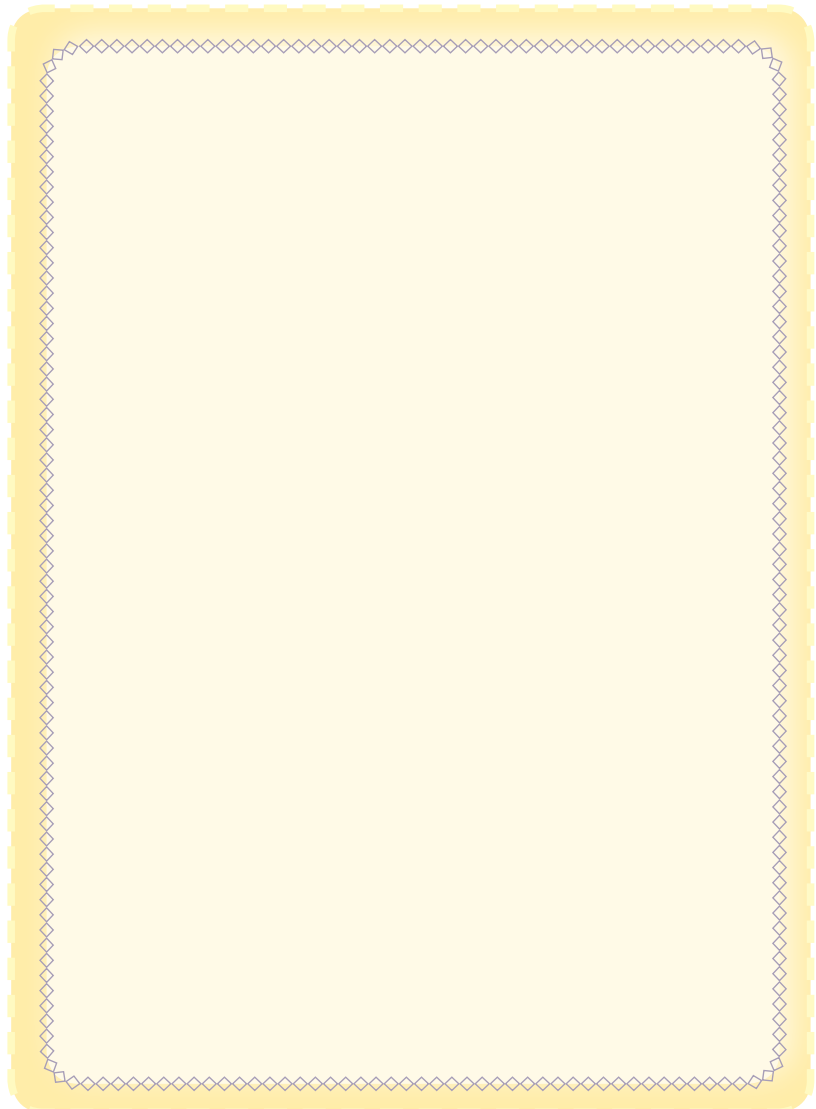
واحد کار نان

راهروی ورودی: ابتدا با طرح سوالات مختلف مهارت فکر کردن را پرورش دهید.

نان یکی از مواد غذایی است که در سفره وجود دارد. نان‌ها در شکل‌ها و رنگ‌های مختلفی وجود دارند. بعضی از آن‌ها با گندم، برخی با جو و بعضی دیگر با غلات درست می‌شوند. می‌دانی که باید نان را به اندازه بخیریم و آن را دور نریزیم. بسیاری از انسان‌ها به این مواد غذایی ارزشمند دسترسی ندارند و گرسنه‌اند.

عزیزم، می‌دانی چند نوع نان وجود دارد؟ عکس یا شکل آن‌ها را وقتی به مغازه‌ی نان‌فروشی یا نانواپی رفتی، جمع‌آوری کن و در کادر چهارگوش بچسبان یا نقاشی کن.

تحقیق و پژوهش ۱۳

واحد کار حیوانات

راهروی ورودی: ابتدا با طرح سوالات مختلف مهارت فکر کردن را پرورش دهید.

عزیزم، تا به حال فکر کرده‌ای به چه حیواناتی اهلی می‌گویند؟ آیا فکر می‌کنی که حیوانات خانگی هم جزو حیوانات اهلی‌اند؟ درباره‌ی این سوال از بزرگ‌ترها پیرس و نتیجه‌ی آن را نقاشی کن.

تحقیق و پژوهش ۱۴

واحد کار حیوانات دوزیست

راهنمای ورودی: ابتدا با طرح سوالات مختلف مهارت فکر کردن را پرورش دهید.

عزیزم، به بعضی از حیوانات دوزیست می‌گویند؛ یعنی هم در آب و هم در خشکی زندگی می‌کنند. عکس چند تا از آن‌ها را در جای مخصوص بچسبان. در صفحه‌ی بعد هم جاهای خالی رشد قورباغه را پر کن. حتماً نام آن‌ها را یاد بگیر. راستی، چرا به آن‌ها دوزیست می‌گویند؟ (در کلاس این تحقیق بین کودکان ردوبدل شود و درباره‌ی آن با هم صحبت کنند. از کودکانی که بهترین تحقیق را انجام داده‌اند، بخواهید درباره‌ی آن برای هم‌سای خودشان صحبت کنند و بقیه‌ی کودکان را تشویق کنید تا این تحقیق را بهتر انجام دهند.)